

גוים	וְהַעֲבַטְתָּ	לְךָ	דִּבַּרְתָּ	כַּאֲשֶׁר	בְּרַבְּוֹתְךָ	אֱלֹהֶיךָ	יְהוָה	כִּי	6
народам	i-позичатимеш	tobí	обіцяв	як	благословив-тебе	Бог-твій	Господь	бо	
	H5670		H1696		H1288	H0430	H3068		
רְבִים	בְּגוֹיִם	וּמְשַׁלְתָּ	תַּעֲבֹט	לֹא	וְאַתָּה	רְבִים			
багатьма	над-народами	i-володітимеш	будеш-позичати	не	a-ти	багатьом			
		H4910	H5670	H3808					
			וּבְךָ	לֹא	יִמְשְׁלוּ:	וּבְךָ			
			—	володітимуть	не	a-над-тобою			
				H4910	H3808				

Бо Господь, Бог твій, поблагословив тебе, як говорив був тобі, і ти зробиш, що багато людей даватимуть тобі пóзичку, а ти не даватимеш пóзички. І будеш ти панувати над багатьма народами, а над тобою не будуть панувати.

שְׁעָרֶיךָ	בְּאַחַד	אֶחָיֶךָ	מֵאַחַד	אֶבְיֹון	בְּךָ	וְיִהְיֶה	כִּי	7	
з-міст-твоїх	в-одному	братів-твоїх	з-одного	бідний	серед-тебе	буде	якщо		
H8179	H0259	H0251	H0259	H0034		H1961			
לְבָבְךָ	אֶת-	תִּאֲמַץ	לֹא	לְךָ	נָתַן	אֱלֹהֶיךָ	יְהוָה	אֲשֶׁר-	בְּאֶרֶץְךָ
серця-свого	—	затверджуй	не	тобі	дає	Бог-твій	Господь	яку	у-землі-твоїй
H3824	H0853	H0553	H3808	H5414	H0430	H3068			H0776
			הָאֶבְיֹון:	מֵאֶחָיֶךָ	יָדְךָ	אֶת-	תִּקְפֵץ	וְלֹא	
			бідного	від-брата-свого	руки-своєї	—	стискай	i-не	
			H0034	H0251	H3027	H0853	H7092	H3808	

Коли буде серед тебе вбогий, один із братів твоїх ув одній із брам твоїх у краї твоїм, що Господь, Бог твій, дає тобі, то не зробиш запékлим свого серця, і не замкнеш своєї руки від убогого брата свого,

דַּי	תַּעֲבִיטְנוּ	וְהַעֲבַטְתָּ	לְךָ	יָדְךָ	אֶת-	תִּפְתַּח	פְּתַח	כִּי	8
достатньо-для	позич-йому	i-позичаючи	йому	руку-свою	—	відкривай	щедро	але	
H1767	H5670	H5670		H3027	H0853				
				לְךָ:	יִחְסַר	אֲשֶׁר	מִחֲסָרוֹ		
				йому	недостає	чого	нестачі-його		
					H2637		H4270		

бо конче відкриєш свою руку йому, і конче позичиш йому за його потребою, що буде бракувати йому.

יֹאמַר	בְּלִיעַל	לְבָבְךָ	עִם-	דָּבָר	יְהִי	פֶן-	לְךָ	הַשְּׁמֵר	9
кажучи	нечестива	серці-твоєму	в	думка	була	щоб-не	себе	остерігайся	
H0559	H1100	H3824		H1697	H1961	H6435		H8104	
הָאֶבְיֹון	בְּאֶחָיֶךָ	עֵינֶיךָ	וְרָעָה	הַשְּׁמֵטָה	שָׁנָת	הַשְּׁבַע	שָׁנָת-	קָרְבָה	
бідного	на-брата-твого	око-твое	i-буде-зле	прощення	рік	сьомий	рік	наближається	
H0034	H0251			H8059	H8141	H7651	H8141	H7126	
	חַטָּא:	בְּךָ	וְהָיָה	יְהוָה	אֶל-	עָלֶיךָ	וְקָרָא	לְךָ	תִּתֵּן
	gríx	на-тобі	i-буде	Господа	до	проти-тебе	i-воззове	йому	даси
	H2399		H1961	H3068	H0413		H7121		H5414
								H3808	

Стережися, щоб у серці твоїм не зродилася зла думка, щоб ти не сказав: „Наблизився сьомий рік, рік відпущення“, і буде зле твоє око на вбогого брата твого, і не даси ти йому, то він буде клікати на тебе до Господа, і буде на тобі гріх.

כִּי	לוֹ	בְּתוֹךְ	לְבָבְךָ	יִרַע	וְלֹא-	לוֹ	תֵּתֵן	נְתוֹן	10
bo	йому	коли-даєш	серце-твое	засмучується	i-не-нехай	йому	давай	щедро	
		H5414	H3824		H3808		H5414	H5414	
וּבְכֹל	מֵעֲשֶׂהָ	בְּכֹל-	אֱלֹהֶיךָ	יְהוָה	יְבָרְכֶךָ	הַזֶּה	הַדָּבָר	וּבְגִלְגָל	
i-u-всьому	справі-твій	у-всякій	Бог-твій	Господь	благословить-тебе	цю	річ	через	
H3605	H4639	H3605	H0430	H3068	H1288	H2088	H1697	H1558	

יָדְךָ : מִשְׁלַח
рука-твоя : чого-досягне
[H3027](#)

Конче даси йому, і нехай не жаліє твоє серце, коли ти даватимеш йому, бо за ту річ поблагословіть тебе Господь, Бог твій у кожнім чині твоїм, і в усьому, до чого доторкнеться рука твоя.

מְצוֹיָהּ	אֲנֹכִי	כִּן	עַל-	הָאָרֶץ	מִקְרֵב	אֲבִיּוֹן	יִחְדַּל	לֹא-	כִּי	11
заповідаю-тобі	я	то	тому	землі	з-середини	бідний	переведеться	не	бо	
H6680	H0595			H0776	H7130	H0034	H2308	H3808		
וּלְאֲבִינָהּ	לְעֲנִיָּה	לְאָחִיךָ	יָדְךָ	אֶת-	תִּפְתַּח	פָּתַח	לְאֹמַר			
i-убогому-твоєму	бідному-твоєму	брату-твоєму	руку-свою	—	відкривай	щедро	кажучи			
H0034	H6041	H0251	H3027	H0853			H0559			

בְּאֶרְצְךָ : ס
— у-землі-твій
[H0776](#)

Бо не переведеться убогий з-посеред країю, тому я наказую тобі, говорячи: „Конче відкривай руку свою для брата свого, і вбогого свого, і для неможливого свого в краї своїм“.

שָׁנִים	שֵׁשׁ	וְעָבְדָהּ	הָעֵבְרָיָהּ	אוֹ	הָעֵבְרִי	אָחִיךָ	לָךְ	וּמָכַר	כִּי-	12
років	шість	i-служитиме-тобі	єврейка	або	єврей	брат-твій	тобі	продасться	якщо	
H8141	H8337	H5647	H5680		H5680	H0251		H4376		
		וּבְשָׁנָהּ	תְּשַׁלְּחֵנִי	חֲפָשִׁי	מֵעִמָּךְ :	תְּשַׁלְּחֵנִי	הַשְּׂבִיעִת	וּבְשָׁנָהּ		
		a-u-рік	відпустиш-його	вільним	від-себе	відпустиш-його	сьомий			
		H8141	H7971	H2670		H7971	H7637			

Коли буде проданий тобі брат твій єврей або єврейка, то буде служити тобі шість літ, а сьомого року відпустиш його вільним від себе.

וְכִי-	תְּשַׁלְּחֵנִי	חֲפָשִׁי	מֵעִמָּךְ	לֹא	תְּשַׁלְּחֵנִי	רִיקָם :			13
i-коли	відпускатимеш-його	вільним	від-себе	не	відпускатимеш-його	порожнім			
	H7971	H2670		H3808	H7971	H7387			

А коли відпустиш його вільним від себе, не відпустиш його порожньо, —

אֲשֶׁר	וּמִיִּבְבָּהּ	וּמִנְרִנָּהּ	מִצְאֵנָהּ	לוֹ	תַּעֲנִיִּק	הַעֲנִיִּק		14
чим	i-з-чавила-твого	i-з-току-твого	з-дрібної-худоби-твоєї	йому	наділи	щедро		
	H3342	H1637	H6629		H6059	H6059		
	לֹא :	תֵּתֵן	אֱלֹהֶיךָ	יְהוָה	בְּרַכָּהּ			
	йому	давай	Бог-твій	Господь	благословив-тебе			
		H5414	H0430	H3068	H1288			

конче наділі його з худоби своєї дрібної, і з току свого, і з кадки чавила свого, — чим поблагословив тебе Господь, Бог твій, те даси йому.

על-	אלהיך	יהוה	ויקדך	מצרים	בארץ	היית	עבד	כי	וזכרת	15
тому	Бог-твій	Господь	i-викупив-тебе	Єгипту	y-землі	був	рабом	що	i-пам'ятай	
	H0430	H3068	H6299	H4714	H0776	H1961	H5650		H2142	
			היום:	הזה	הדבר	את-	מצוה	אנכי	כן	
			сьогодні	це	слово	—	заповідаю-тобі	я	то	
			H3117	H2088	H1697	H0853	H6680		H0595	

I будеш пам'ятати, що рабом був ти сам у єгипетським краї, та викупив тебе Господь, Бог твій, тому я наказую тобі про цю річ сьогодні.

ביתך	ואת-	אהבך	כי	מעמדך	אצא	לא	אליך	יאמר	כי-	והיה	16
дім-твій	i	любить-тебе	бо	від-тебе	піду	не	тобі	скаже	якщо	i-буде	
	H0853	H0157			H3318	H3808	H0413	H0559		H1961	
							עמך:	לו	טוב	כי-	
							з-тобою	йому	добре	бо	
										H2895	

I станеться, коли він скаже тобі: „Не вийду від тебе, бо полюбив я тебе та дім твій“, бо добре йому з тобою,

עולם	עבד	לך	והיה	ובדלת	באזנו	ונתתה	המרצע	את-	ולקחת	17
навіки	рабом	тобі	i-буде	i-двері	вуха-його	i-проколеш	шило	—	то-візьмеш	
	H5769	H5650	H1961		H0241	H5414	H4836	H0853	H3947	
						כן:	תעשה-	לאמתך	ואך	
						так	зrobiш	рабині-твоєї	i-також	
								H0519	H0637	

то візьмеш шило та й проколеш його вуха до дверей, — і стане він тобі вічним рабом; і невільниці своїй зробиш так само.

כי	מעמך	חפשי	אתו	בשלחתך	בעינך	יקשה	לא-	18
бо	від-себе	вільним	його	коли-відпустатимеш	в-очах-твоїх	буде-тяжко	нехай-не	
		H2670	H0853	H7971		H7185	H3808	
אלהיך	יהוה	ויברכך	שנים	שש	עבדך	שכיר	שכר	מושנה
Бог-твій	Господь	i-благословить-тебе	років	шість	служив-тобі	наймита	плату	подвійну
H0430	H3068	H1288	H8141	H8337	H5647	H7916	H7939	H4932
						פ	תעשה:	אשר
						—	робитимеш	що
								בכל
								у-всьому
								H3605

Нехай не буде тобі тяжким в очах твоїх те, що ти відпускаєш його вільним від себе, бо наёмницьку платню він відробив тобі вдвоє за шість літ, і поблагословить тебе Господь, Бог твій, у всім, що ти робитимеш.

		בבקרך	יולד	אשר	הבכור	כל-	19
		серед-худоби-великої-твоєї	народиться	який	первістка	кожного	
		H1241	H3205		H1060	H3605	
תעבד	לא	אלהיך	ליהוה	תקדיש	הזכר	ובצאנך	
працюй	не	Богу-твоєму	Господу	посвяти	самця	i-серед-дрібної-худоби-твоєї	
H5647	H3808	H0430	H3068	H6942	H2145	H6629	
		צאנך:	בכור	תזו	ולא	שוךך	בבכר
		дрібної-худоби-твоєї	первістка	стрижи	i-не	вола-твого	на-первісткові
		H6629	H1060	H1494	H3808	H7794	H1060

Кожного перворідного самця, що народиться в худобі твоїй великій та в худобі твоїй дрібній, посвятиш Господеві, Богові своєму. Не будеш працювати перворідним вола свого, і не будеш стригти перворідного отари своєї.

יִבְתַּר	אֲשֶׁר־	בַּמָּקוֹם	בְּשָׁנָה	שָׁנָה	תֹּאכְלֶנּוּ	אֱלֹהֶיךָ	יְהוָה	לִפְנֵי	20
обере	яке	на-місці	щороку	щороку	будеш-їсти-його	Богом-твоїм	Господом	перед	
H0977		H4725	H8141	H8141	H0398	H0430	H3068	H6440	
						וּבֵיתְךָ :	אַתָּה	יְהוָה	
						i-дім-твій	ти	Господь	
								H3068	

Перед лицем Господа, Бога свого, рік-річно будеш його їсти ти та дім твій у місці, яке вибере Господь.

לֹא	רַע	מוֹם	כֹּל	עִוֵּר	אוֹ	פְּסִלָּה	מוֹם	בוֹ	יְהוָה	וְכִי־	21
не	зла	вада	будь-яка	сліпе	або	кульгаве	вада	у-нього	буде	а-якщо	
H3808			H3605	H5787		H6455			H1961		
						אֱלֹהֶיךָ :	לַיהוָה	תִּזְבְּחֶנּוּ			
						Богу-твоему	Господу	принось-його-в-жертву			
						H0430	H3068	H2076			

А коли буде в нім вада, — кульгаве або сліпе, усяка зла вада, то не принесеш його в жертву для Господа, Бога свого, —

וְכֹאֵל :	כִּצְבִי	יַחְדָּו	וְהִטְהוֹר	הַטְּמֵא	תֹּאכְלֶנּוּ	בְּשַׁעֲרֶיךָ	22
i-як-оленя	як-газель	разом	i-чистий	нечистий	будеш-їсти-його	у-містах-твоїх	
H0354			H2889	H2931	H0398	H8179	

у брамах своїх будеш його їсти, нечистий і чистий разом, як сарну й як оленя.

פַּ	כַּמַּיִם :	תִּשְׂפְּכֶנּוּ	הָאֲרֶץ	עַל־	תֹּאכַל	לֹא	דָּמוֹ	אֶת־	רַק	23
—	як-воду	вильвай-її	землю	на	їж	не	крові-його	—	тільки	
	H4325	H8210	H0776		H0398	H3808	H1818	H0853	H7535	

Тільки крові його не будеш їсти, — на землю виллеш її, як воду.